

TABORIŠČNIK

Štev. 78., Leto II.

ŠPITAL NA DRAVI

Četrtek 20.marca 1947.

NESOGLASJA V MOSKVI

MOSKVA. Zunanji ministri so včeraj razpravljali o nemškem gospodarstvu in reparacijah. Pri razpravi se je izkazalo, da v tem vprašanju ni soglasja med velesilami. Bevin je namreč odklonil več sovjetskih predlogov. Molotov je dejal, da je prišel čas, ko bo treba govoriti o upostavitvi centralne nemške vlade. Med razpravo sta tako Marshall kot Molotov izrazila upanje, da bo morda le možno najti sporazum za gospodarsko enotnost Nemčije. - Namestniki zunanjih ministrov so v zvezi z avstrijsko pogodbo razpravljali o podelitvi avstrijskega državljanstva Nemcev in njih naselitvi v Avstriji. General Clark je odklonil sovjetsko zahtevo, da se Nemcem prepove naselitev v Avstriji. To vprašanje so odložili, da se preje reši vprašanje razseljencev in beguncev.

BRUSELJ. Belgijski zunanji minister Henri Spaak je včeraj sestavil novo vlado. V vladi sta zastopani le krščansko-demokratska in socialistična stranka. Krščanski demokrati imajo devet ministrskih mest, socijalisti pa osem. Dva nova ministra sta strokovnjaka izven strank in sicer ministra za vojsko in prehrano. Spaak sam bo poleg predsedništva vodil tudi zunanje ministrstvo. Nova vlada bo imela v parlamentu 122, v senatu pa 109 glasov večine.

NANKING. Kitajske vladne čete so včeraj po desetdnevni generalni ofenzivi vdrle v glavno mesto kitajskih komunistov Jenan. Z ofenzivo so vladne čete pričele 9.marca.

PARIZ. Ker so se komunisti pri glasovanju o zaupnici vladi radi njene politike v Indokini vzdržali glasovanja, grozi Franciji zopet vladna kriza. Če komunisti pri današnjem glasovanju o kreditih za armado v Indokini ne bi podprli vlade, bo Ramadier podal ostavko.

TRST. Včeraj se je v Trstu začela razprava proti italijanski učiteljici Mariji Pasquinelli, ki je v Pulju ustrelila britanskega brigadirja De Winstona. Pasquinellijeva je izjavila, da se čuti krivo. Dejanje je izvršila, da bi opozorila ves svet na

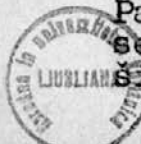
veliko krivico, ki se je zgodila Italiji z mirovno pogodbo, prav posebej še z izročitvijo Pulja in zahodne Istre Jugoslaviji.

ATENE. Anketna komisija Združenih narodov je v Grčiji doživela popolen neuspeh. Ko je skušala stopiti v stik z uporniškim voditeljem generalom Marcosom in ji to ni uspelo se je večina vrnila v Atene. Sovjetski in poljski zastopniki ter jugoslovanski, bolgarski in albanski zvezni oficirji pa so odšli v uporniški glavni stan, da bi le po možnosti dobili zvezo z Marcosom. Komisija v Atenah jih je odpoklicala, ti pa se pozivu niso hoteli odzvati. Tako bo komisija končala svoje delo, ne da bi izdelala poročilo za Združene narode.

SOFIJA. Kakor poroča Tanjug je bolgarska vlada za 10 dni prepovedala izhajanje znanega bolgarskega reakcionarnega dnevnika "Svoboden narod" radi članka o incidentih z inozemskimi diplomatskimi zastopništvom v zvezi z zamenjavo bolgarskih bankovcev.

ASUMPCION. Državljenjska vojna v Paragvaju zavzema vedno večji razmah. V teku so hude borbe med vladnimi in uporniški četami. Na področju ob brazilski meji so uporniki v premoči.

WASHINGTON. Ameriški odbor za atomsko energijo je prepovedal izvoz uranija in torija, ki se rabita za izdelavo atomske bombe.

A M E R I K A O D K L A N J A P O M O Č J U G O S L A V I J I

Belgrad. Svočasi je belgrajski radio objavil to le sporočilo: Ameriški poslanik v Belgradu je jugoslovanski vladi izročil noto svoje vlade z odgovorom vlad Združenih držav na prošnjo jugoslovanske vlade za pomoč proti grozeči lakoti. Noto vlade Združenih držav odgovarja, da prošnji jugoslovanske vlade za pomoč proti grozeči lakoti ne more ustreči.

M A R S H A L L O D E M O K R A C I J I

Agencija United Press poroča iz Moskve izjavo, ki jo je bil pretekli petek dal ameriški zunanji minister glede demokratizacije Nemčije. Minister je povedal, da je Nemčijo treba dosledno demokratizirati. Ker pa nekateri besedo demokracijo drugače razlagajo kakor Amerikanci, je treba odkrito povedati, kaj Amerika razume pod to besedo:

"Mi Amerikanci verujemo, da ima človek pravice, ki mu jih nihče ne sme in ne more odrekati, ki mu jih ni mogoče niti dati niti jemati. Med te spada pravica vsakega človeka, da se sme duhovno in duševno po svojih mislih izražati in brez strahu in sile svobodno živeti, dokler ne krši pravic svojih soljudi. Po ameriški sodbi ni demokracije tam, kjer ljudje svojega prepričanja ne morejo povedati brez strahu, da bodo zaradi tega prijeti in odtrgani od doma in družine. Mi Amerikanci ne govorimo o svobodni skupnosti, kjer morajo poštene državljani živeti v strahu, da bo nasilno odvzeto njihovo delo, njihova svoboda, njihova sreča, ali celo njihovo življenje." - Na podlagi teh načel je nato Marshall razložil, kako naj se Nemčija demokratizira.

N A P A D I N A T R U M A N A

Agencija SN poroča, kako na vzhodu odgovarjajo Trumanovemu govoru. Radio Moskva je Trumanovo poslanico imenoval "ljubezensko izjavo Grčiji in Turčiji" in "napoved sovraštva demokratičnim deželam vzhodne in južnovzhodne Evrope". Moskovski radio niti enkrat ni Trumanu rekel "predsednik Truman", marveč ga je stalno nazival "gospod Truman".

Glasilo jugoslovanske vlade "Borba" Trumanovo poslanico imenuje "brezvestno kršenje "Charte Združenih narodov". V tej poslanici - pravi list - so razgaljene ameriške namere, ki merijo daleč čez Grčijo in Turčijo. Združene države nameravajo podjarmiti vse narode južnovzhodne Evrope in bližnjega vzhoda ter ustvariti svoje svetovno gospodstvo v obliki kolonijalnega imperija.

Glasilo angleških komunistov "Daily Worker" Trumanov govor imenuje "izzivanje demokratičnih sil na svetu" in "predigro ameriškega vmešavanja v vse dežele sveta za napadalne namene ameriške svetovne vlade."

K A J B O O D G O V O R I L A R U S I J A

Londonski list "Sunday Times" ugotavlja, da ameriško ljudstvo in ameriški parlament po svoji velikanski večini strnjeno stojita za Trumanom. Ameriško ljudstvo zdaj pričakuje, da bo temu govoru sledil pogovor med Marshallom in Stalinom. Trumanova poslanica je stališče Združenih držav nepreklicno ugotovila. Zdaj ima besedo Rusija. Po Trumanovem stališču morejo zdaj Sovjeti dati samo en odgovor, ki bi ga Amerika mogla sprejeti: 1. Opustiti vsak pritisk na Grčijo in turške meje. 2. Prenehati preganjati nemarksistične politične ljudi na Ogrskem. 3. Dovoliti svobodne volitve na Poljskem, v Rumuniji in Bolgariji. 4. Umakniti svoj veto glede kontrole atomske energije.

K J E S O V O J N I U J E T N I K I

Agencija United Press poroča iz Moskve, da je Bevin v Moskvi pretekli teden sprožil vprašanje vojnih ujetnikov ter zahteval, naj se natančno pove, koliko ujetnikov ima še kaka država. Nato je sovjetska agencija TASS uradno sporočila, da je zdaj v Rusiji še 890.532 nemških vojnih ujetnikov, 1.003.974 pa je bilo že vrnjenih. Ta ugotovitev je napravila splošno razburjenje, ker je Bevin trdil, da je vseh nemških vojnih ujetnikov v Rusiji bilo 2 - 3 milijone, zdaj pa jih uradno niso priznali niti 2 milijona. V tej zvezi naglašajo, da sovjetske številke nič ne govore o ujetnikih, ki so v ujetništvu umrli.

Agencija IPK poroča iz Rima: Doslej se je iz Rusije vrnilo v Italijo vsega skupaj 13.000 italijanskih vojnih ujetnikov. Sovjetske oblasti so izjavile, da zdaj nobenih italijanskih vojnih ujetnikov ni več v Rusiji. Ker pa je po italijanskih podatkih padlo v rusko ujetništvo 70.000 Italijanov, iz tega sklepajo, da je v ruskem ujetništvu pomrlo 57.000 italijanskih vojnih ujetnikov.

P R A S K U Š N J A V S T R A J N O S T I V A Z I J I

Republikanski ameriški list "Chicago Tribune" od 3. marca piše: "Rusiji je le koristno, če povsod tamkaj po svetu, kjer se njeni interesi križajo z interesi zaveznikov, pušča zamotanost. Rusija lahko upa - to ji dokazuje ameriški umik s Kitajskega -, da bo ameriško potrpljenje prej končano. Kjerkoli se Amerikanci umaknejo, bo ruska sila takoj na liou mesta, da jih nadomesti Rusija lahko neskončno dolgo čaka, ker je trdno odločena, da se razširja na vse strani tam, kjer naleti le na slaboten odpor."

Drugi republikanski list "Washington Post" od 3. marca pa piše: "Rusija je jasno dokazala, da bi bila pripravljena dopustiti združitev Koreje po svoji zamisli. Edini odgovor je ta, da na odločnost odgovorimo z odločnostjo in preprečimo, da bi v južni Koreji nastala kaka praznina, kamor bi se sovjetski tlačani takoj vgnezdili, kakor hitro bi se Američani umaknili. Rusija slabiče prezira in je jasno, da napreduje le tam, kjer se sreča s slabiči."

- o - o -

N O V E U R A D N E U R E

Taboriščna uprava sporoča: Uradne ure v uradih in delavnicah v taborišču so odslej od 8.00 do 12.30 in od 14.00 do 17.30. Ob sobotah samo dopoldne. - Radi tega se tudi spreminja od jutri petka 21. marca dalje čas delitve hrane v glavni kuhinji in sicer po naslednjem redu:

zajtrk od 7.00 do 7.30

kosilo od 12.30 do 13.00

večerja od 17.30 do 18.00.

Pred tem časom in po tem se hrana v kuhinji ne bo izdajala.

- - - - -

KANADSKI DELAVSKI VODITELJ J.N. Albert Sullivan, ki je bil predsednik ameriške strokovne zveze poročnikov, izstopa iz kanadske komunistične stranke in da hkrati odloži tudi svoje mesto v strokovni organizaciji. Sullivan pravi, da stori

to zaradi tega, "ker se je komunistična stranka razvila v državi sovražno organizacijo."

NEMIRI V INDIJI. V mestu Benares, ki je indom sveto mesto, so se med Indijci in muslimani začeli veliki boji, kjer je vsak dan več ljudi ubitih..

KOBILICE so začele napadati poljedelske dele severne Afrike. Ponekod prileti nad pokrajino cel oblak kobilic. En sam oblak je po 16 km dolg in 6 km širok.

LJUBLJANA. (Tanjug) Včeraj popoldne je dopotovala v Ljubljano na svojem povratku iz Beograda v Italijo delegacija italijanske napredne mladine. Na ljubljanskem glavnem kolodestu so jih prijateljsko sprejeli predstavniki slovenske mladine.

5 DNI V TEDNU bodo od 1.majnika delali angleški rudarji, ohranili pa bodo popoln zaslužek (Reuter).

LOJZETU KOČMURJU V SPOMIN

Rajnemu našemu begunskemu tovarišu, ki je dne 3. svečana letos odšel k Bogu, ravnatelju Lojzetu Kočmurju, je prelep spominski članek napisal list "Družabna pravda", ki ga v Rimu izdajajo tankajšnji Slovenci. V številki od 3. sušca je rajnemu posvečena vsa prva stran. V spomin na dragega rajnika in v vzgled in posnemanje vsem nam naj navedemo nekaj misli iz tega članka:

V tistih časih je katoliško kulturno in socialno gibanje tudi Slovencem prineslo novega vzpona, pravo katoliško pomlad. Dr. J. E. Krek je zbiral okrog sebe delavce, uradnike inteligente; z njimi je seljal in gradil. V ta krog je zašel tudi mladi idealni Kočmur in se z vso dušo oklenil Dr. Krekovih idej.

Krekova posebna skrb je veljala delavcem. Rešiti jih je hotel pred marksizmom, rešiti jim vero in obstanek. Poleg delavskih strokovnih društev je snoval tudi delavsko konsumno združništvo. Osnoval je Delavsko konsumno zadrugo. Njen tehnični vodja je bil takoj od prvih početkov dalje naš pokojnik. Pod njegovimi rokami se je širila in razcvitala v veliko gospodarsko podjetje "Prvega delavskega konsumnega društva", ki ga je pokojnik vodil skrajno vestno in nesebično prav do svojega prisilnega odhoda iz njemu tako drage domovine.

Ko je prišel čez Ljubelj, se je mož, ki je bil šilav kot strojena koža in meniško trdega značaja in je le redko - redko kdaj potočil solzo, zgrudil in zjokal nad bridko usodo našega naroda. Prišle so še Vetrinje, ko so mu v smrt poslali njegovega najmlajšega sina, njegovega Lojzeta - Benjamina in zeta. Zadelo ga je v srce in strlo. Prikrival je očem svojo veliko bolečino. Držal se je kot ju - nak, toda vztrajno je glodala v njem zatajena bolečina, dokler ni preglodala korenine, - da je omahnil grčavi hrast... slovenske zemlje dobri sin.

Kdo ni poznal tega kremenitega srca, zvestega Bogu in Cerkvi, predanega dolžnostim in dobroti! Bil je cel katoliški mož, včasih na videz malo trd, za vsako plemenito stvar poln mladostnega zaleta, dober šef podrejenim, oče mnogih siromakov, brez smisla za lastno osebno zemsko bogatenje in po svojem bistvu, navadah in mišljenju skozi celo življenje sovražnik polizanosti, blaziranosti in ponarejenosti, borec za resnico.

Ko je Bog dopustil, da je satan vse razrušil, kar je ta idealni mož ustvaril, se ni pritoževal. Nasprotno, še to edino, kar mu je ostalo - to pričajo njegova zadnja pisma - svoje življenje je Bogu ponudil v zadostilno žrtev za naš narod. In Bog je ponudbo sprejel ter zvestega služabnika k sebi vzel. Odšel je z njim k Bogu zopet eden onega starega poštenega slovenskega rodu, ki je bil sol naše zemlje, eden tistih, ki so bili svojemu narodu hrbtnica, da ni klonil v najtežjih dneh.

Ko se ga sedaj spominjamo v svetem spoštovanju, želimo, da bi v naših vrstah našel zvestih posnemalcev, ki bi po bogatem življenju, kakor on, pri Bogu dobili še bogatejše plačilo.

-o-o-o-

IZ TABORIŠČA

SVOJE SODELAVCE IN SODELAVKE na odru vabim na kratek sestanek v gledališko dvorano danes zvečer ob 7 uri. - Dr. L. Žagar.

Žanu Markoviču (oče mu je bil Srbi, mati Francozinja in se je prej pisala Ječanot), naj bo tako dober in sporoči upravi taborišča.

NAJDENA je bila siva volnena rokavica. Dobi se v knjigoveznicah, baraka 13.

POIZVEDBA. Kdor bi kaj vedel o